

Новації у військовому зборі для ФОП на ЄП з 01 жовтня 2024

Законопроект № 11416-д перебуває у процесі розгляду, і на його основі ще не прийнято Закон. Проте багато хто вже задається питанням щодо його реалізації, адже ймовірність прийняття цього Закону є високою.

Військовий збір для ФОП на ЄП груп 1 та 2

Згідно з редакцією від 16.09.2024, запровадження сплати військового збору (ВЗ) для платників єдиного податку груп 1 та 2 передбачено з 01.10.2024. Ось основні моменти:

- **Місячна сума ВЗ становить 710 грн** (10% від мінімальної заробітної плати на 01.01.2024). Сплачувати його потрібно авансом не пізніше 20-го числа місяця, включно. Наприклад, ВЗ за жовтень 2024 року потрібно сплатити до 18.10.2024.
- **Сплата ВЗ – це окремий платіж**, а не підвищення ЄП. Тобто, просто збільшити платіж з ЄП на 710 грн не можна. ФОП мають сплачувати ВЗ на окремий рахунок, навіть якщо ЄП за цей місяць уже сплачено.
- **Немає значення, чи був дохід у відповідному місяці**: якщо ФОП був платником ЄП хоча б один день у місяці, ВЗ слід сплатити у повній сумі.
- **Сплата не залежить від місця реєстрації чи працевлаштування ФОП**, зокрема навіть для тих, чия податкова адреса на бойових територіях, або якщо роботодавець утримує ВЗ із зарплати.

Податківці нараховуватимуть авансові внески з ВЗ у електронному кабінеті, а платникам залишається лише сплатити

його та відобразити у звітності. Окремої звітності для ВЗ не передбачається – його будуть показувати у ЄП-декларації.

Військовий збір для платників ЄП групи 3

Для платників ЄП групи 3 (ФОП та юрособи) також запроваджується сплата ВЗ з 01.10.2024. Основні моменти:

- **Термін сплати ВЗ – 10 днів після граничного строку подання декларації з ЄП за квартал.** Тобто вперше ВЗ за IV квартал 2024 року потрібно буде сплатити не пізніше 19.02.2025.
- Окремої звітності з ВЗ для платників ЄП групи 3 також не передбачається. ВЗ буде відображатися у ЄП-декларації.

Що далі?

Очікуємо на подальші роз'яснення від податківців щодо рахунків для сплати ВЗ та можливої зміни форми ЄП-декларації. Але вже зараз можна сказати, що готуватися до нововведень потрібно всім платникам ЄП, адже штрафи за несвоєчасну сплату будуть аналогічними до ЄП – 50% від несплаченої суми.

Підсумок

Законопроект № 11416-д запроваджує значні зміни у сплаті ВЗ для всіх груп платників єдиного податку. Якщо Закон буде прийнято у теперішній редакції, платникам ЄП варто підготуватися до нових зобов'язань уже з жовтня 2024 року.

Клієнти Компанії Вікторія можуть отримати детальну інформацію про умови перебування на спрощеній системі оподаткування з жовтня 2024 року.

Пропонуємо ознайомитись із:

- умовами обслуговування підприємців на єдиному податку;
- калькулятором вартості супроводу.

Компанія Вікторія

Також, імовірно Вам буде цікава акція безкоштовної реєстрації юридичної особи [перейти].

Зверніть увагу, додатково Ви зможете замовити за акційними знижками також:

- електронні ключі ДП “ДІЯ” та програмне забезпечення для подання електронної звітності «Соната»;
- послуги бухгалтерського обслуговування для підприємств та податкового супроводу для підприємців (послуги з бухгалтерського та податкового аутсорсингу);
- консультації з оптимізації та планування податкового навантаження. Вибору оптимальної системи оподаткування;
- послуги аутстафінгу (лізинг персоналу, як елемент оптимізації оформлення працівників);
- виготовлення документів по охороні праці;
- постановку на облік РРО та отримання ліцензії на торгівлю алкогольними та тютюновими виробами;
- ліцензійне антивірусне програмне забезпечення Zillya!
- реєстрацію торгової марки (знаку на товари, послуги);
- реєстрацію юридичних осіб інших організаційно-правових форм; отримання довідок, витягів з державних реєстрів;
- виготовлення дозволів на розміщення зовнішньої реклами в м. Чернівці;
- підготовку договорів та ін. юридичних документів. Супровід та представництво в судах, органах державної та місцевої влади та управління.

У разі, якщо Вас зацікавила пропозиція, звертайтеся в зручний для Вас спосіб

телефон: +380955957777

e-mail: office@vg.ua

**Умови акцій не розповсюджуються на посередників у реєстрації.*

Не є публічною офертою

Судове оскарження податкових повідомлень-рішень за наслідками документальної перевірки підприємця

В кейсі, що розглядається, адвокатами АО “Західна Правозахисна Група” – правовим партнером Компанії Вікторія – проведено супровід комплексного оскарження податкових повідомлень-рішень ДПС за наслідками планової документальної перевірки фізичної особи-підприємця на загальну суму 1136,1 тис. грн.

Особливістю цієї справи є те, що працівники податкового органу під час перевірки та розрахунку податкових зобов’язань застосували, по суті, непрямі методи: *перекладення бази*

оподаткування ПДВ на базу оподаткування податком з доходів фізичних осіб, включення до доходів фізичної особи розрахункових величин зміни дебіторсько-кредиторської заборгованості та залишку сировини й матеріалів.

[pullquote] В межах цієї ж перевірки було донараховано також ЄСВ. Проте, нарахування були оскаржені в адміністративному порядку та затверджено в судовому порядку. Деталі за посиланням [перейти] [/pullquote]

Водночас Судом першої інстанції ретельно та в повному обсязі здійснено дослідження матеріалів справи. За наслідком розгляду прийнято рішення на користь фізичної особи – суб'єкта господарювання [перейти].

Вважаємо за доцільне навести окремі висновки Суду першої інстанції щодо підстав задоволення позову підприємця:

“5.10. Аналізуючи наведене у своїй сукупності, слід прийти до висновку, що формування баз оподаткування податком на доходи фізичних осіб та ПДВ, є відмінним і їх ототожнення суперечить положення податкового законодавства України, що свідчить про порушення відповідачем наведених вище норм при визначення об'єкту оподаткування.

5.19. Співставляючи витребувану ГУ ДПС у позивача інформацію про залишки товарно-матеріальних цінностей в розрізі номенклатури товарів (залишки сировини та матеріалів), яка використовувалась при донарахуванні податкових зобов'язань, з загальноновживаним розумінням товарно-матеріальних цінностей, слід прийти до висновку, що залишки сировини та матеріалів, не у повному обсязі охоплюють залишки товарно-матеріальних цінностей, та можуть їм не відповідати.

5.20. Отже, підсумовуючи наведене, слідує, що при здійсненні нарахування податкових зобов'язань відповідач використовував не залишки товарно-матеріальних цінностей, а залишки сировини та матеріалів, що не є тотожним та не відображає реальний стан речей.

[pullquote]Перейти до Постанови Верховного Суду від 19.03.2019, справа №813/5073/17 за посиланням [/pullquote]

5.21. З даного приводу суд вважає за необхідним навести висновок щодо застосування права, який наведений у постанові Верховного Суду від 19.03.2019 року, справа №813/5073/17 (адміністративне провадження №К/9901/55860/18, згідно якого «... при

проведенні перевірки позивача контролюючий орган вдався до неаргументованого розрахунку витрат позивача, при цьому, в основу такого розрахунку покладено відомості приросту вартості залишків ТМЦ в цінах реалізації на кінець відповідних податкових періодів. Однак, норма статті 177 ПК України жодним чином не вказує на вплив приросту вартості залишків ТМЦ в цінах їх реалізації на чистий дохід як об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб».

5.22. Водночас суд звертає увагу, що ГУ ДПС могло зобов'язати позивача провести інвентаризацію товару та встановити, наявні залишки, які б надали можливість достовірно визначити базу оподаткування.

5.24. Дослідженням змісту акту перевірки встановлено, що виявлені ГУ ДПС порушення не підтверджуються первинними документами, зокрема в акті не відображено за фактами порушення первинні документи, на підставі яких вчинено записи з обліку, та інші документи, пов'язані з обчисленням і сплатою податків і зборів, та докази, що підтверджують наявність факту порушення.

Акт перевірки ґрунтується не на чітких і зрозумілих доказах порушення позивачем вимог податкового законодавства, а на узагальненнях, які не надають можливість суду ретельно дослідити факти ймовірних порушень.

[pullquote] [Перейти до Постанови Верховного Суду від 30.05.2019, справа №820/8546/13-а за посиланням](#) [/pullquote]

5.25. Водночас суд наводить висновки щодо застосування права, які викладені у постанові Верховного Суду від 30.05.2019 року, справа №820/8546/13-а (адміністративне провадження №К/9901/4432/18), згідно якого «... фактично інвентаризація залишків товарно-матеріальних цінностей при перевірці не здійснювалась. Контролюючий орган, приймаючи оскаржувані податкові повідомлення-рішення, виходив лише із аналізу пояснень бухгалтера ОСОБА_2 від 09.04.2013 з додатками №1 “Залишки товарів станом на 31.12.2011” та №2 “Залишки товарів станом на 31.12.2012”, а також пояснень особи, прізвище якої не зазначено, від 12.04.2013 з додатками № 4 “Заборгованість по ФО-П ОСОБА1 станом на 31.12.2012” та № 5 “Заборгованість по ФО-П ОСОБА_1 станом на 01.01.2012”. Вказане свідчить про те, що в основу спірних рішень покладені – висновки контролюючого органу, які спираються на припущення, проте аж ніяк не на задокументовані належним чином відомості. Отже, судами при прийнятті рішення обґрунтовано враховано, що в акті перевірки відсутні посилання на первинні бухгалтерські документи і документи податкової, бухгалтерської звітності» та у постанові Верховного Суду від 28.11.2018 року, справа №803/1766/16 (адміністративне

провадження №К/9901/37604/18) згідно якого «... для формування доходів та витрат мають значення первинні документи, які видаються на підтвердження реально вчиненої операції, що вимагає від судів дослідження усіх первинних документів, пов'язаних з виконанням спірних операцій в сукупності з іншими доказами, що стосуються предмету доказування, встановлення обставин щодо фактичного здійснення оподатковуваних операцій, з обов'язковим врахуванням того, що суди не повинні обмежуватися дослідженням лише тих доказів, які були проаналізовані податковим органом під час проведення перевірки».

5.26. Також, суд звертає увагу на алогічність висновків щодо заниження позивачем об'єкта оподаткування, які наведено в акті перевірки.

Зокрема, відповідно до акту перевірки в перевіряємий період порушень позивачем положень Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 06.07.1995 року N265/95-ВР не виявлено. Питання щодо дотримання позивачем вимог Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженою Постановою НБУ від 21.01.2004 року № 22, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 29.03.2004 року, №377/8976 взагалі в акті перевірки не відображено.

Наведені нормативно-правові акти врегульовують в тому числі питання руху коштів (готівкові та безготівкові), а відсутність їх порушень, свідчить про відсутність не облікованих коштів.

5.27. Натомість ГУ ДПС, визначаючи суму заниження об'єкту оподаткування, виходить з того, що у період 2017-2018 роки позивач не обліковував всі кошти, тобто фактично приховав виручку, що суперечить наведеному вище.

5.28. Приховування коштів має наслідком, окрім іншого, порушення вимог Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 06.07.1995 року N265/95-ВР та Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженою Постановою НБУ від 21.01.2004 року № 22, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 29.03.2004 року, №377/8976, натомість відсутність порушень останніх свідчить про те, що позивачем виручка не приховувалась.

5.29. Наведене в черговий раз підтверджує не системність та не чіткість акту перевірки, що впливає на правомірність прийняття за наслідками його розгляду податкових повідомлень-рішень."

Рішення по справі [перейти].
Крім того, замовити **IP/Lex** за найкращими умовами
можна у Офіційного дилера – Компанії Вікторія –
[перейти до огляду пропозиції]

Компанія Вікторія

*У разі, якщо у вас виникла необхідність адвокатського захисту
від протиправних дій/вимог контрагентів, звертайтеся за
електронною адресою юридичного партнера Компанії Вікторія –
А0 «Західна Правозахисна Група» – office@vg.ua*

ЗАМОВИТИ ON-LINE

***Зверніть увагу, додатково Ви зможете замовити за акційними
знижками:***

- електронні ключі та програмне забезпечення для подання електронної звітності «Соната»;
- послуги бухгалтерського обслуговування для підприємств та податкового супроводу для підприємців (послуги з бухгалтерського та податкового аутсорсингу);
- консультації з оптимізації та планування податкового навантаження. Вибору оптимальної системи оподаткування;
- послуги аутстафінгу (лізинг персоналу, як елемент оптимізації оформлення працівників);
- виготовлення документів по охороні праці;
- постановку на облік РРО та отримання ліцензії на торгівлю алкогольними та тютюновими виробами;
- ліцензійне антивірусне програмне забезпечення Zillya!
- реєстрацію торгової марки (знаку на товари, послуги);
- реєстрацію юридичних осіб інших організаційно-правових форм; отримання довідок, витягів з державних реєстрів;
- виготовлення дозволів на розміщення зовнішньої реклами в м. Чернівці;
- підготовку договорів та ін. юридичних документів. Супровід та представництво в судах, органах державної та місцевої влади та управління.

Працівник мій – ворог мій?.. Податкові спори, судовий захист

Під час проведення перевірок податківці намагаються використати увесь арсенал власних повноважень для отримання позитивного (для себе) результату за принципом: *чим більше донарахувань, тим краще*. Особливо це видно за наслідками перевірок **«незговірливих»** платників податків.

Одне з чільних місць такому арсеналі займає відбір у працівників суб'єкта господарювання пояснень.

В кейсі, що розглядається, адвокатами АО «Західна Правозахисна Група» в Суді першої інстанції проведено успішний захист інтересів клієнта у спорі з податковим органом саме за подібних обставин.

Обґрунтовуючи рішення, Суд зазначив, зокрема, наступне:

«Таким чином, нормами чинного законодавства визначено, що в акті перевірки не допускається відображення необґрунтованих даних, суб'єктивних припущень та висновків щодо дій суб'єктів господарювання, які не підтверджені належними первинними документами, на підставі яких вчинено записи у податковому та бухгалтерському обліку.

Судом встановлено, що контролюючий орган під час проведення документальної перевірки, не виявив первинних документів, які б могли слугувати беззаперечним доказом вчинення позивачем встановлених актом перевірки порушень, що пов'язані з виплатою ОСОБА_1 заробітної плати у значно більшому розмірі, ніж був задекларований»;

Заслугує на беззаперечну повагу також і наступна принципова правова позиція Суду першої інстанції:

«Порушення вимог закону щодо порядку формування засобів доказування, як процесуальної форми судових доказів, тягне за собою їх недопустимість як доказів, що унеможлиблює використання сторонами та судом даних (інформації), що містяться в них, для вирішення спору»

Посилання на рішення суду [перейти]

Компанія Вікторія

У разі, якщо у вас виникла необхідність адвокатського захисту

від протиправних дій (оскарження рішень) поліції, звертайтеся за електронною адресою юридичного партнера Компанії Вікторія – АО «Західна Правозахисна Група» – office@vg.ua

Оподаткування ПДФО та ВЗ судових витрат, стягнутих на користь фізичної особи-підприємця

Як оподатковувати стягнуті на користь фізичної особи-підприємця суми судових витрат? Чи підлягають оподаткуванню такі суми взагалі?..

Компанією Вікторія направлено запит до ДПС України та отримано відповідь, суть якої зводиться до наступного: стягнуті судові витрати на користь фізичних осіб-підприємців не є об'єктом оподаткування ПДФО та ВЗ у таких суб'єктів.

Зазначені суми є доходом (а значить, об'єктом оподаткування) фізичної особи поза межами її підприємницької діяльності. Отже, обов'язок утримати та перерахувати до бюджету ПДФО та ВЗ належить податковому агенту. Іншими словами, якщо розглядаємо адміністративний процес, – саме суб'єкт владних повноважень, за рахунок якого за рішенням суду стягуються судові витрати на користь фізичної особи-підприємця, зобов'язаний утримати та перерахувати ПДФО та ВЗ до бюджету.

Однак, судячи з досвіду, дані суми стягуються з податкових органів у повному обсязі, тобто – без утримання ПДФО та ВЗ. А це суперечить, власне, наданій індивідуальній податковій консультації.

Текст ІПК подаємо нижче.

Компанія Вікторія

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua; сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 14.07.2020 р. № 2875/6/99-00-04-05-03-06/ПК На № _____ від _____ 20__ р.

Фізичній особі - підприємцю
Сергію Долібі

а/с 522,
м. Чернівці, 58001
attorneys@vg.ua

Податкова консультація

Державна податкова служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) розглянула Ваше звернення від 13.05.2020 (вх. ДПС № 18813/6 від 18.05.2020) щодо оподаткування доходу, отриманого фізичною особою – підприємцем – платником єдиного податку II групи за рішенням суду і в межах компетенції повідомляє.

Статтею 129¹ Конституції України встановлено, що суд ухвалює рішення іменем України. Судове рішення є обов'язковим до виконання.

Відповідно до ст. 133 Цивільного процесуального кодексу України та ст. 132 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що судові витрати складаються із судового збору та витрат, пов'язаних з розглядом справи.

До витрат, пов'язаних з розглядом справи, належать витрати, зокрема, на професійну правничу допомогу.

Статтею 67 Конституції України передбачено, що кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.

Відповідно до ст. 292 Кодексу доходом фізичної особи - підприємця - платника єдиного податку є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 Кодексу. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Оскільки дохід у вигляді відшкодування судових витрат, зокрема витрат, пов'язаних з розглядом справи, не пов'язаний з результатом від здійснення господарської діяльності фізичної особи- підприємця, то такий дохід, включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу

К Державна податкова служба України
2875/6/99-00-04-05-03-06/ПК від 14.07.2020

фізичної особи та за загальними правилами, встановленими Кодексом для платників податку – фізичних осіб.

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розділом IV Кодексу, відповідно до п. 162.1 ст. 162 якого платником податку на доходи фізичних осіб є, зокрема, фізична особа - резидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні.

Відповідно до п.п. 163.1.1 п. 163.1 ст. 163 Кодексу об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

Статтею 165 Кодексу встановлено вичерпний перелік доходів, які не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку.

Разом з тим п. 164.2 ст. 164 Кодексу визначено, що до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включається, зокрема дохід, отриманий платником податку як додаткове благо у вигляді суми грошового або майнового відшкодування будь-яких витрат або витрат платника податку, крім тих, що обов'язково відшкодовуються згідно із законом за рахунок бюджету або звільняються від оподаткування згідно з розділом IV Кодексу (п.п. «г» п.п. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 Кодексу).

Згідно з п. 167.1 ст. 167 Кодексу ставка податку становить 18 відс. бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) платнику податків (крім випадків, визначених у пунктах 167.2 - 167.5 ст. 167 Кодексу).

Також вказаний дохід є об'єктом оподаткування військовим збором (п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Ставка військового збору становить 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу (п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) податку на доходи фізичних осіб та військового збору до бюджету здійснюються у порядку, встановленому ст. 168 Кодексу.

Податковий агент, що нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок на доходи фізичних осіб та військовий збір із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку, визначену в ст. 167 Кодексу, та військовий збір за ставкою, встановлену п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу (п.п. 168.1.1 п. 168.1 ст. 168 Кодексу та п.п. 1.4 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

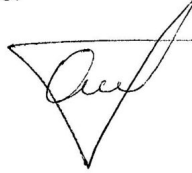
При цьому відповідно до п. 179.2 ст. 179 Кодексу обов'язок платника податку щодо подання річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації) вважається виконаним і податкова декларація не подається, якщо такий платник податку отримував доходи виключно від податкових агентів незалежно від виду та розміру нарахованого (виплаченого, наданого) доходу, крім випадків, прямо передбачених розділом IV Кодексу.

Враховуючи вищевикладене, у разі, якщо платнику податку - фізичній особі на підставі рішення суду відшкодовуються судові витрати, зокрема витрати, пов'язані з розглядом справи, то сума таких витрат включається

податковим агентом до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу такого платника як додаткове благо та оподатковується податком на доходи фізичних осіб і військовим збором на загальних підставах.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.

Заступник Голови

Євген ОЛЕЙНІКОВ

ДФСУ підготувало узагальнюючу консультацію щодо військового збору

Державна фіскальна служба підготувала проект Узагальнюючої податкової консультації щодо оподаткування доходів фізичних осіб військовим збором. Подаємо консультацію у систематизованому вигляді.

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ ДФС

____.____. 2015 № ____

Узагальнююча податкова консультація

щодо оподаткування доходів фізичних осіб військовим збором

В Узагальнюючій податковій консультації вживаються такі скорочення:

Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями – ПКУ;

Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 року № 2456-VI зі змінами та доповненнями – БКУ;

Закон України від 31 липня 2014 року № 1621-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» – Закон № 1621;

Закон України від 28 грудня 2014 року № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» – Закон № 71;

Закон України від 12 липня 2001 року № 2658-III «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» – Закон № 2658.

Законом № 1621 підрозділ 10 розділу XX Перехідних положень ПКУ доповнено пунктом 16¹, яким тимчасово, до 1 січня 2015 року, встановлено військовий збір (далі – збір).

Законом № 71 оподаткування військовим збором подовжено до набрання чинності рішенням Верховної Ради України про завершення реформи Збройних сил України (пункт 16¹ підрозділ 10 розділу XX Перехідних положень ПКУ).

Платниками збору є особи, визначені пунктом 162.1 статті 162 цього ПКУ (підпункт 1.1 пункт 16¹ підрозділу 10 ПКУ), а саме:

фізична особа – резидент, яка отримує доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи;

фізична особа – нерезидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні;

податковий агент.

Об'єктом оподаткування військовим збором є доходи, визначені статтею 163 ПКУ (підпункт 1.2 пункт 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ).

Для резидента – це загальний місячний (річний) оподатковуваний

дохід; доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання); іноземні доходи – доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України.

Об'єктом оподаткування нерезидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід з джерела його походження в Україні; доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання) (стаття 163 ПКУ).

Перелік доходів, що включаються до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку, визначено підпунктами 164.2.1 – 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 ПКУ. Крім того, до цього переліку включаються інші доходи, крім зазначених у статті 165 ПКУ, що передбачені підпунктом 164.2.20 пункту 164.2 статті 164 ПКУ.

Відповідно до підпункту 164.1.3 пункту 164.1 статті 164 ПКУ загальний річний оподатковуваний дохід дорівнює сумі загальних місячних оподатковуваних доходів, іноземних доходів, отриманих протягом такого звітного податкового року, доходів, отриманих фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності згідно із статтею 177 ПКУ, та доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність згідно із статтею 178 ПКУ.

Об'єктом оподаткування фізичної особи – підприємця є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи – підприємця (пункт 177.2 статті 177 ПКУ).

Для фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність, оподатковуваним доходом вважається сукупний чистий дохід, тобто різниця між доходом і документально підтвердженими витратами, необхідними для провадження певного

виду незалежної професійної діяльності (пункт 178.3 статті 178 ПКУ).

Слід враховувати, що у разі неотримання довідки про взяття на облік особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, об'єктом оподаткування є доходи, отримані від такої діяльності без урахування витрат, тобто військовий збір буде нараховуватись на річний дохід без урахування витрат.

Отже, об'єктом оподаткування військовим збором є доходи, перелік яких визначений пунктом 164.2 статті 164 ПКУ, у т.ч. доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання) а також іноземні доходи. Крім того, об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід або сукупний чистий дохід, який отримує відповідно фізична особа – підприємець або фізична особа, яка провадить незалежну професійну діяльність. При цьому для визначення об'єкта оподаткування до вказаних доходів мають бути застосовані норми окремих статей розділу IV ПКУ.

Ставка збору складає 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного підпунктом 1.2 цього пункту (підпункт 1.3 пункт 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ).

Відповідно до підпункту 1.4 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ нарахування, утримання та сплата (перерахування) військового збору до бюджету здійснюються у порядку, встановленому статтею 168 ПКУ, за ставкою, визначеною підпунктом 1.3 цього пункту.

Зокрема, підпунктом 168.1.1 пункту 168.1 статті 168 ПКУ передбачено, що податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника, зобов'язаний утримувати збір із суми такого доходу за його рахунок.

Порядок сплати (перерахування) збору до бюджету визначено пунктом 168.4 статті 168 ПКУ, відповідно до підпункту 168.4.1 якого збір, утриманий з доходів резидентів та нерезидентів,

зараховується до бюджету згідно із БКУ.

Так, частину другу статті 29 БКУ доповнено пунктом 1², яким передбачено, що до доходів загального фонду Державного бюджету України належить військовий збір, що сплачується (перераховується) згідно з пунктом 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ.

Відповідно до пунктів 4 і 5 статті 45 БКУ податки і збори (обов'язкові платежі) та інші доходи державного бюджету зараховуються безпосередньо на єдиний казначейський рахунок і не можуть акумулюватися на рахунках органів, що контролюють справляння надходжень бюджету (за винятком установ України, які функціонують за кордоном). При цьому, податки і збори (обов'язкові платежі) та інші доходи державного бюджету визнаються зарахованими до державного бюджету з дня зарахування на єдиний казначейський рахунок.

Водночас статтею 64 БКУ визначено, що податок на доходи фізичних осіб податковим агентом – юридичною особою (її філією, відділенням, іншим відокремленим підрозділом) чи представництвом нерезидента – юридичної особи зараховується до відповідного бюджету за їх місцезнаходженням (розташуванням) в обсягах податку, нарахованого на доходи, що виплачуються фізичній особі.

Крім того, згідно з підпунктом 168.4.3 пункту 168.4 статті 168 ПКУ суми податку на доходи, нараховані відокремленим підрозділом на користь фізичних осіб, за звітний період перераховуються до відповідного бюджету за місцезнаходженням такого відокремленого підрозділу. При цьому податок на доходи, нарахований працівникам неуповноваженого відокремленого підрозділу, юридична особа перераховує до місцевого бюджету за місцезнаходженням такого неуповноваженого відокремленого підрозділу. Ця норма регламентує порядок перерахування податку на доходи фізичних осіб до місцевого бюджету. Оскільки збір зараховується до державного бюджету, встановлена в абзаці

другому підпункту 168.4.3 пункту 168.4 статті 168 ПКУ норма не може бути використана для військового збору.

Таким чином, юридична особа або її філія, відділення, інший відокремлений підрозділ, який уповноважений нараховувати (надавати, виплачувати) доходи, перераховує військовий збір як за себе, так і за неуповноважений відокремлений підрозділ до бюджету за своїм місцем розташування.

При цьому слід звернути увагу, що відповідно до підпункту 168.1.2 пункту 168.1 статті 168 ПКУ податок сплачується (перераховується) до бюджету під час виплати оподаткованого доходу єдиним платіжним документом. Банки приймають платіжні документи на виплату доходу лише за умови одночасного подання розрахункового документа на перерахування цього податку до бюджету.

Отже, банки при прийомі платіжних документів на виплату доходів на користь платників повинні дотримуватись підпункту 168.1.2 пункту 168.1 статті 168 ПКУ щодо одночасного подання розрахункового документа на перерахування до бюджету податку на доходи фізичних осіб та військового збору.

Разом з цим, платник, що отримує доходи від особи, яка не є податковим агентом, та іноземні доходи, зобов'язаний включити суму таких доходів до загального річного оподаткованого доходу та подати податкову декларацію за наслідками звітного податкового року, а також сплатити військовий збір з таких доходів (підпункт 168.2.1 пункт 168.2 статті 168 ПКУ).

Підпунктом 1.5 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ передбачено, що відповідальними за утримання (нарахування) та сплату (перерахування) збору до бюджету згідно зі статті 171 ПКУ з доходів у вигляді заробітної плати, є роботодавець, який виплачує такі доходи на користь платника; з інших доходів є податковий агент – для оподатковуваних доходів з джерела їх походження в Україні; платник – для іноземних доходів та доходів, джерело виплати яких належить особам, звільненим від

обов'язків нарахування, утримання або сплати (перерахування) збору до бюджету.

Відповідно до підпункту 1.6. пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ платники збору зобов'язані забезпечувати виконання податкових зобов'язань у формі та спосіб, визначені статтею 176 ПКУ.

Обов'язки податкового агента щодо забезпечення виконання ним податкових обов'язків визначено пунктом 176.2 статті 176 ПКУ, а саме своєчасно та повністю нараховувати, утримувати та сплачувати (перераховувати) до бюджету збір з доходу, що виплачується на користь платника та оподатковується до або під час такої виплати за її рахунок; подавати у строки, встановлені ПКУ для податкового кварталу, податковий розрахунок суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників, а також суми утриманого з них податку (збору) до контролюючого органу за місцем свого розташування.

Згідно з абзацом «а» пункту 176.1 статті 176 ПКУ платники – фізичні особи зобов'язані вести облік доходів і витрат в обсягах, необхідних для визначення суми загального річного оподатковуваного доходу, якщо такий платник зобов'язаний відповідно до цього розділу подавати декларацію.

Форми та порядок ведення такого обліку визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

Крім того, відповідно до абзацу «в» пункту 176.1 статті 176 ПКУ платники – фізичні особи зобов'язані подавати податкову декларацію за встановленою формою у визначені строки у випадках, коли згідно з нормами цього розділу таке подання є обов'язковим.

Запитання 1. Чи підлягають оподаткуванню військовим збором доходи, нараховані до 01.01.2015, а виплачені після 01.01.2015, які до 01.01.2015 не оподатковувалися збором?

Закон № 71 набрав чинності з 01 січня 2015 року.

Згідно із статтею 58 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Статтею 58 Конституції України закріплено один з найважливіших принципів права – закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі. Це означає, що вони поширюють свою дію тільки на ті стосунки, які виникли після набуття чинності законів і інших нормативно-правових актів.

Оскільки податковий агент зобов'язаний утримувати військовий збір при нарахуванні доходів, визначених у підпункті 1.2 пункту 16¹ підрозділу 10 Розділу XX ПКУ, то нараховані до 01.01.2015 доходи, але виплачені після 01.01.2015, не підлягають оподаткуванню військовим збором. Водночас суми доходів, нараховані після 01.01.2015 за періоди до 01.01.2015, підлягають оподаткуванню військовим збором на загальних підставах.

Запитання 2. Чи слід застосовувати норми пункту 164.5 статті 164 ПКУ під час оподаткування військовим збором доходу, отриманого у негрошовій формі?

Норми пункту 164.5 статті 164 ПКУ застосовуються під час нарахування доходу у будь-якій негрошовій формі для визначення бази оподаткування доходу податком на доходи фізичних осіб.

Пунктом 16¹ підрозділу 10 ПКУ для військового збору застосування коефіцієнта, визначеного пунктом 164.5 статті 164 ПКУ, не передбачено.

Запитання 3. Який дохід фізичної особи – підприємця та фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність, підлягає оподаткуванню військовим збором?

Фізичні особи – підприємці, крім тих, що обрали спрощену систему, за результатами звітного податкового року самостійно розраховують військовий збір у розмірі 1,5 відсотка чистого оподаткованого доходу, відображають в річній податковій декларації та сплачують у терміни, передбачені для сплати податку на доходи фізичних осіб за відповідний період.

Фізичні особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, за результатами звітного податкового року самостійно розраховують суму військового збору в розмірі 1,5 відсотка сукупного чистого доходу, відображають у річній податковій декларації та сплачують у терміни, передбачені для сплати податку на доходи фізичних осіб за відповідний період.

Першим звітним податковим періодом для нарахування військового збору з доходів фізичних осіб – підприємців та фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, є 2015 рік.

Терміни сплати військового збору:

для фізичних осіб – підприємців, – до 19 лютого 2016 року;

для фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, – до 1 серпня 2016 року.

Щодо утримання податковими агентами військового збору при виплаті доходів фізичним особам – підприємцям або фізичним особам, які провадять незалежну професійну діяльність.

Пунктом 177.8 статті 177 ПКУ визначено, що під час нарахування (виплати) фізичній особі – підприємцю доходу від здійснення нею підприємницької діяльності, суб'єкт господарювання та/або самозайнята особа, які нараховують (виплачують) такий дохід, не утримують податок на доходи у джерела виплати, якщо фізичною особою – підприємцем, яка отримує такий дохід, надано

копію документа, що підтверджує її державну реєстрацію відповідно до закону як суб'єкта підприємницької діяльності.

Відповідно до пункту 178.5 статті 178 ПКУ встановлено, що під час виплати суб'єктами господарювання – податковими агентами фізичним особам, які провадять незалежну професійну діяльність, доходів, безпосередньо пов'язаних з такою діяльністю, податок на доходи у джерела виплати не утримується в разі надання такою фізичною особою копії довідки про взяття її на податковий облік як фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність.

Тобто, суб'єкти господарювання та/або самозайняті особи, які виплачують доходи фізичним особам – підприємцям або фізичним особам, які провадять незалежну професійну діяльність, за здійснення ними своєї діяльності, не є податковими агентами щодо таких доходів.

Отже, з метою уникнення подвійного оподаткування військовий збір не утримується суб'єктами господарювання та/або самозайнятими особами при виплаті доходів фізичним особам – підприємцям або фізичним особам, які провадять незалежну професійну діяльність, за здійснення ними своєї діяльності, якщо фізичною особою надано копію документа, що підтверджує її державну реєстрацію відповідно до закону як суб'єкта підприємницької діяльності, або копію довідки про взяття її на податковий облік як фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність.

Запитання 4. Яким чином оподатковується військовим збором дохід, отриманий фізичною особою – резидентом (нерезидентом) від продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна?

Підпунктом 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ встановлено, що об'єктом оподаткування військовим збором є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід, до якого

згідно з підпунктом 164.2.4 пункту 164.2 статті 164 ПКУ включається частина доходу від операцій з нерухомим майном, розмір якої визначається положеннями статті 172 ПКУ.

Статтею 172 ПКУ визначено порядок оподаткування операцій з продажу (обміну) нерухомого майна, відповідно до якої дохід, отриманий платником податку – резидентом (нерезидентом) від продажу нерухомого майна, з урахуванням норм пункту 172.1 цієї статті не оподатковується.

Водночас, дохід, отриманий від продажу (обміну) нерухомого майна платником податку – резидентом, який визначається згідно з пунктом 172.2 статті 172 ПКУ, оподатковується за ставкою 5 відсотків. Дохід від операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна, що здійснюються фізичними особами – нерезидентами, оподатковується відповідно до пункту 172.9 статті 172 ПКУ в порядку, встановленому для резидентів, за ставками 15(20) відсотків, визначеними пунктом 167.1 статті 167 ПКУ.

Дохід від продажу (обміну) об'єкта нерухомості визначається виходячи з ціни, зазначеної в договорі купівлі-продажу, але не нижче оціночної вартості такого об'єкта, розрахованої органом, уповноваженим здійснювати таку оцінку відповідно до Закону № 2658 (пункт 172.3 статті 172 ПКУ).

Враховуючи викладене, оскільки об'єктом оподаткування військовим збором є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід фізичної особи – резидента (нерезидента), до якого включається частина доходу від операцій з нерухомим майном, розмір якої визначається згідно з положеннями статті 172 ПКУ, то сума такого доходу оподатковується військовим збором за ставкою 1,5 відсотка.

Разом з тим, не є об'єктом оподаткування військовим збором сума доходу, отримана фізичною особою – резидентом (нерезидентом) від операцій з продажу (обміну) нерухомого

майна відповідно до п. 172.1 ст. 172 ПКУ.

Запитання 5. Який чином сплачується військовий збір у разі нотаріального оформлення об'єктів спадщини, посвідчення договорів купівлі – продажу нерухомого (рухомого) майна, договорів дарування?

Згідно з підпунктом 168.4.8 пункту 168.4 статті 168 ПКУ відповідальність за своєчасне та повне перерахування сум податку (збору) до відповідного бюджету несе фізична особа у випадках, визначених розділом IV ПКУ.

Так, пункту 172.4 статті 172 та пункту 173.4 статті 173 ПКУ передбачено, що під час проведення операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого (рухомого) майна між фізичними особами нотаріус посвідчує відповідні договори за наявності документа про сплату податку до бюджету стороною (сторонами) договору.

Крім того, пунктом 174.3 статті 174 ПКУ встановлено, що дохід у вигляді вартості успадкованого майна (кошти, майно, майнові чи немайнові права) у межах, що підлягає оподаткуванню, зазначається в річній податковій декларації у порядку, визначеному статтею 179 ПКУ, крім спадкоємців-нерезидентів, які зобов'язані сплатити податок до нотаріального оформлення об'єктів спадщини, та спадкоємців, які отримали у спадщину об'єкти, що оподатковуються за нульовою ставкою податку на доходи фізичних осіб, а також іншими спадкоємцями – резидентами, які сплатили податок до нотаріального оформлення об'єктів спадщини.

При цьому слід зазначити, що нотаріус видає спадкоємцю-нерезиденту свідоцтво про право на спадщину за наявності документа про сплату таким спадкоємцем податку з вартості об'єкта спадщини (пункт 174.4 статті 174 ПКУ).

Враховуючи викладене, своєчасною сплатою військового збору є сплата його до нотаріального посвідчення договорів купівлі –

продажу нерухомого (рухомого) майна, об'єктів спадщини, посвідчення договорів дарування.

Водночас, згідно з вимогами пункту 172.4 статті 172, пункту 173.4 статті 173 та пункту 174.4 статті 174 ПКУ нотаріус щокварталу подає до контролюючого органу за місцем розташування державної нотаріальної контори або робочого місця приватного нотаріуса інформацію щодо видачі свідоцтв про право на спадщину, посвідчення договорів дарування, купівлі-продажу (міни) рухомого або нерухомого майна, включаючи інформацію про суму сплаченого податку в порядку, встановленому цим розділом для податкового розрахунку.

Оскільки дохід, отриманий фізичною особою від операцій з продажу нерухомого (рухомого) майна, спадщини (дарування), включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу, який є об'єктом оподаткування військовим збору, та своєчасна сплата такого збору здійснюється до нотаріального оформлення (у т.ч. видачі свідоцтв про право на спадщину, посвідчення договорів дарування), рекомендуємо нотаріусам включати до податкового розрахунку (ф. 1ДФ) інформацію про суму сплаченого військового збору.

Директор Департаменту

доходів і зборів з фізичних осіб
О.Р. Ревчук